

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Αφού μελετηθεί καλά η θεωρία του Κεφαλαίου 1 απ το σχολικό βιβλίο, να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα παρακάτω :

1. Δυο διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι ομόρροπα (δηλαδή $\vec{a} \uparrow \uparrow \vec{\beta}$) όταν :

i) έχουν την ίδια διεύθυνση και φορά

ii) $\vec{a} = \lambda \cdot \vec{\beta}$ με $\lambda > 0$

iii) $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = |\vec{a}| \cdot |\vec{\beta}|$

iv) $|\vec{a} + \vec{\beta}| = |\vec{a}| + |\vec{\beta}|$

2. Δυο διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι αντίρροπα (δηλαδή $\vec{a} \uparrow \downarrow \vec{\beta}$) όταν :

i) έχουν την ίδια διεύθυνση και αντίθετη φορά

ii) $\vec{a} = \lambda \cdot \vec{\beta}$ με $\lambda < 0$

iii) $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = -|\vec{a}| \cdot |\vec{\beta}|$

3. Δυο διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι ίσα όταν :

i) $\vec{a} = \vec{\beta}$, αν και μόνο αν έχουν ίδια διεύθυνση, ίδια φορά, ίσα μέτρα

ii) Αν $\vec{a} = (x_1, y_1)$, $\vec{\beta} = (x_2, y_2)$, τότε : $\vec{a} = \vec{\beta} \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = x_2 \\ y_1 = y_2 \end{cases}$

4. Δυο διανύσματα $\vec{a} = (x_1, y_1)$, $\vec{\beta} = (x_2, y_2)$, με συντελεστές διεύθυνσης λ_1, λ_2 αντίστοιχα, είναι συγγραμμικά ή παράλληλα όταν :

i) υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε : $\vec{a} = \lambda \cdot \vec{\beta}$

ii) $\det(\vec{a}, \vec{\beta}) = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} x_1 & y_1 \\ x_2 & y_2 \end{vmatrix} = 0$

iii) $|\vec{a} + \vec{\beta}| = |\vec{a}| + |\vec{\beta}|$ ή $|\vec{a} + \vec{\beta}| = \left| |\vec{a}| - |\vec{\beta}| \right|$

iv) $\lambda_1 = \lambda_2$, όταν βέβαια \vec{a} , $\vec{\beta}$ όχι παράλληλα στον $\psi\psi'$

v) $|\vec{a} \cdot \vec{\beta}| = |\vec{a}| \cdot |\vec{\beta}|$ (ανισότητα Cauchy – Schwarz)

5. Γωνία δυο διανυσμάτων \vec{a} , $\vec{\beta}$ καλείται η κυρτή γωνία $\theta = (\vec{a}, \vec{\beta})$, η οποία δεν εξαρτάται από την εκλογή της αρχής O του συστήματος συντεταγμένων. Σχετικά ισχύουν :

- i) $0 \leq \theta \leq \pi$,
- ii) αν $\vec{a} \uparrow \uparrow \vec{\beta}$, τότε $\theta = 0^{\circ}$
- iii) αν $\vec{a} \uparrow \downarrow \vec{\beta}$, τότε $\theta = 180^{\circ}$

6. Εσωτερικό γινόμενο των διανυσμάτων \vec{a} , $\vec{\beta}$, που σχηματίζουν γωνία ϕ , λέγεται ο αριθμός $\vec{a} \cdot \vec{\beta}$ που δίνεται από την ακόλουθη σχέση :

$$\vec{a} \cdot \vec{\beta} = |\vec{a}| \cdot |\vec{\beta}| \cdot \sigma\upsilon\nu\phi, \text{ αν } \vec{a} \neq \vec{0} \text{ και } \vec{\beta} \neq \vec{0}$$

7. Τρία σημεία A, B, Γ είναι συνευθειακά όταν δυο από τα διανύσματα \overline{AB} , \overline{AG} , \overline{BG} , είναι συγγραμμικά π. χ $\overline{AB} = \lambda \cdot \overline{AG}$, $\lambda \in \mathfrak{R}$.

8. Για τρία διανύσματα του επιπέδου \vec{a} , $\vec{\beta}$, $\vec{\gamma}$ και για τον $\lambda \in \mathfrak{R}$ ισχύουν οι σχέσεις :

- i) $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = \vec{\beta} \cdot \vec{a}$ (Μεταθετική ιδιότητα)
- ii) $\vec{a} \cdot (\vec{\beta} + \vec{\gamma}) = \vec{a} \cdot \vec{\beta} + \vec{a} \cdot \vec{\gamma}$ (Επιμεριστική ιδιότητα)
- iii) $\vec{a}^2 = \vec{a} \cdot \vec{a} = |\vec{a}|^2$
- iv) $\vec{a} \perp \vec{\beta} \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{\beta} = 0$
- v) αν τα \vec{a} , $\vec{\beta}$ σχηματίζουν γωνία ϕ ισχύει : $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = \vec{a} \cdot \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta}$
- vi) $\text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} = \left(\frac{\vec{a} \cdot \vec{\beta}}{|\vec{a}|^2} \right) \cdot \vec{a}$, η ποσότητα στην παρένθεση είναι αριθμός.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΣ

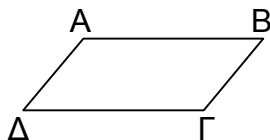
1. $\vec{a} \cdot (\vec{\beta} \cdot \vec{\gamma}) = (\vec{a} \cdot \vec{\beta}) \cdot \vec{\gamma} \quad \rightarrow$ Η Προσεταιριστική ιδιότητα δεν ισχύει στο εσωτερικό γινόμενο διανυσμάτων.
2. $(\vec{a} \cdot \vec{\beta})^2 = \vec{a}^2 \cdot \vec{\beta}^2 \quad \rightarrow$ Ισχύει μόνο όταν : $\vec{a} \parallel \vec{\beta}$
3. $\vec{a} \cdot \vec{\gamma} = \vec{\beta} \cdot \vec{\gamma}$ ($\vec{\gamma} \neq \vec{0}$), τότε $\vec{a} = \vec{\beta} \quad \rightarrow$ Δεν ισχύει η διαγραφή.
4. Δεν ορίζονται οι δυνάμεις $\vec{a}^3, \vec{a}^4, \dots$
5. Δεν ορίζεται η διαίρεση διανυσμάτων, π. χ $\vec{a} : \vec{\beta}$.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΟΣ
Αν $A = (x_1, y_1)$, $B = (x_2, y_2)$, τότε : $\overline{AB} = (x_2 - x_1, y_2 - y_1)$
ΜΕΤΡΟ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΟΣ
Αν $A = (x_1, y_1)$, $B = (x_2, y_2)$, τότε : $ \overline{AB} = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΜΕΣΟΥ Μ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΟΣ
$\overline{OM} = \left(\frac{x_1 + x_2}{2}, \frac{y_1 + y_2}{2}\right)$, όπου $A = (x_1, y_1)$ και $B = (x_2, y_2)$, οι συντεταγμένες των άκρων του διανύσματος \overline{AB}
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΟΣ
Αν $\overline{AB} = (x_2 - x_1, y_2 - y_1)$, τότε $\lambda_{\overline{AB}} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$, και όταν $\overline{AB} \parallel \psi\psi'$, τότε δεν ορίζεται ο $\lambda_{\overline{AB}}$.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ
Αν $\vec{a} = (x_1, y_1)$ και $\vec{\beta} = (x_2, y_2)$, τότε ορίζεται $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = x_1 \cdot x_2 + y_1 \cdot y_2$
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΔΥΟ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ
$\text{συν}(\vec{a}, \vec{\beta}) = \frac{\vec{a} \cdot \vec{\beta}}{ \vec{a} \cdot \vec{\beta} } = \frac{x_1 x_2 + y_1 y_2}{\sqrt{x_1^2 + y_1^2} \cdot \sqrt{x_2^2 + y_2^2}}$
ΠΡΟΒΟΛΗ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΟΣ ΣΕ ΔΙΑΝΥΣΜΑ
Αν $\vec{a} = (x_1, y_1)$ και $\vec{\beta} = (x_2, y_2)$, τότε : $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = \vec{a} \cdot \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta}$, όπου $\text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} = \left(\frac{\vec{a} \cdot \vec{\beta}}{ \vec{a} ^2}\right) \cdot \vec{a}$.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Δίνεται το διπλανό σχήμα :

Αν Ο είναι το σημείο τομής των διαγωνίων του παραπάνω παραλληλογράμμου, να βρείτε τα διανύσματα :

i) $\overline{ΑΔ} + \overline{ΓΔ}$ ii) $\overline{ΔΑ} + \overline{ΟΔ} + \overline{ΟΓ}$ iii) $\overline{ΑΔ} - \overline{ΟΓ}$

2. Να γράψετε με τη μορφή ενός διανύσματος τις παρακάτω παραστάσεις :

i) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΒΓ}$ ii) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΓΑ}$ iii) $\overline{ΑΒ} - \overline{ΓΒ}$
 iv) $\overline{ΑΒ} - \overline{ΑΓ}$ v) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΒΓ} + \overline{ΓΔ}$ vi) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΚΝ} + \overline{ΒΚ}$
 vii) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΒΑ}$ viii) $\overline{ΒΓ} + (\overline{ΓΔ} - \overline{ΒΑ})$

3. Να συγκρίνετε τα διανύσματα :

i) $\overline{ΑΒ}$ και $-\overline{ΒΑ}$ ii) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΒΓ}$ και $\overline{ΑΔ} + \overline{ΔΓ}$
 iii) $\overline{ΑΒ} + \overline{ΒΓ}$ και $\overline{ΚΓ} + \overline{ΑΚ}$ iv) $\overline{ΑΒ} - \overline{ΑΓ}$ και $\overline{ΚΒ} - \overline{ΚΓ}$

4. Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ. Αν Ο είναι το σημείο τομής των διαγωνίων του, να συγκρίνετε τις διαφορές :

i) $\overline{ΟΓ} - \overline{ΟΔ}$ και $\overline{ΟΒ} - \overline{ΟΑ}$ ii) $\overline{ΓΔ} - \overline{ΓΑ}$ και $\overline{ΔΓ} - \overline{ΔΒ}$
 iii) $\overline{ΟΓ} - \overline{ΟΔ}$ και $\overline{ΟΑ} - \overline{ΟΔ}$

5. Αν ισχύει : $\overline{ΔΜ} - \overline{ΑΜ} = \overline{ΜΒ} + \overline{ΓΜ}$, να αποδείξετε ότι τα διανύσματα : $\overline{ΑΒ}$ και $\overline{ΓΔ}$ είναι αντίθετα .

6. Δίνονται τα σημεία : Α, Β, Γ, Δ. Να βρεθεί σημείο Μ, ώστε να ισχύει:

$$\overline{ΓΔ} + \overline{ΒΜ} = \overline{ΒΔ} - \overline{ΑΓ}$$

7. Αν ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμο, να βρεθεί σημείο Μ ώστε :

$$\overline{ΑΓ} + \overline{ΔΒ} = \overline{ΑΒ} + \overline{ΜΒ}$$

8. Αν $|\vec{a}| = \frac{3}{4}, |\vec{\beta}| = \frac{1}{4}$ και $|\vec{a} + \vec{\beta}| \geq 1$, να αποδειχθεί ότι : $\vec{a} \uparrow \vec{\beta}$.

9. Αν $\vec{a}, \vec{\beta} \neq \vec{0}$ και \vec{a} και $\vec{\beta}$ όχι παράλληλα, τότε να δείξετε ότι :

ι) αν $\chi \cdot \vec{a} = \kappa \cdot \vec{\beta} \Rightarrow \chi = 0$ και $\kappa = 0$

ιι) αν $\chi \cdot \vec{a} + \lambda \cdot \vec{\beta} = \kappa \cdot \vec{a} + \rho \cdot \vec{\beta} \Rightarrow \chi = \kappa$ και $\lambda = \rho$

10. Δίνονται τα διανύσματα : $\overline{ΟΑ} = \vec{\gamma} + \vec{\beta} + \vec{a}, \overline{ΟΒ} = 5\vec{a} + 3\vec{\beta} + 4\vec{\gamma},$
 $\overline{ΟΓ} = 13\vec{a} + 7\vec{\beta} + 10\vec{\gamma}$. Να δειχθεί ότι τα Α, Β, Γ είναι συνευθειακά.

11. Αν ισχύει : $(\kappa + 2)\overline{ΡΑ} + 3\overline{ΡΒ} = (\kappa + 5)\overline{ΡΓ}$, να αποδείξετε ότι τα σημεία Α, Β, Γ είναι συνευθειακά.

12. Αν ισχύει : $\overline{ΑΒ} = \frac{\overline{ΑΓ} + \lambda \overline{ΑΔ}}{1 + \lambda}$, να αποδείξετε ότι τα Β, Γ, Δ είναι συνευθειακά.

13. Αν ισχύει : $\overline{ΟΓ} = (1 - \lambda)\overline{ΟΑ} + \lambda\overline{ΟΒ}$, να αποδείξετε ότι τα σημεία Α, Β, Γ είναι συνευθειακά.

14. Αν ισχύει : $\overline{ΑΚ} + 3\overline{ΒΚ} - 2\overline{ΒΑ} = \overline{ΒΛ} + 3\overline{ΑΜ}$, να αποδείξετε ότι τα σημεία Κ, Λ, Μ είναι συνευθειακά

15. Αν Κ, Λ, Μ δεν είναι συνευθειακά να βρεθούν οι πραγματικοί α, β ώστε να ισχύει η σχέση : $\overline{ΛΜ} + \alpha \cdot \overline{ΚΜ} + \beta \cdot \overline{ΚΛ} = \vec{0}$.

16. Έστω Α, Β, Κ, Λ και Μ τυχαία σημεία του χώρου. Αν ισχύει η σχέση :

$$\overline{ΑΚ} + 3\overline{ΜΑ} = 3\overline{ΚΒ} - 2\overline{ΑΒ} + \overline{ΒΛ},$$
 να αποδείξετε ότι :

ι) τα Κ, Λ, Μ είναι συνευθειακά

ιι) $\overline{ΚΛ} \uparrow \downarrow \overline{ΚΜ}$

17. Έστω ΑΒΓΔ ένα τυχαίο τετράπλευρο και Κ, Λ τα μέσα των πλευρών ΑΒ και ΓΔ αντίστοιχα.

i) να αποδείξετε ότι : $2\overline{ΚΛ} = \overline{ΑΓ} + \overline{ΒΔ}$.

ii) Να βρεθεί σημείο Ο τέτοιο ώστε να ισχύει :

$$\overline{ΟΑ} + \overline{ΟΒ} + \overline{ΟΓ} + \overline{ΟΔ} = \vec{0}.$$

18. Σε κάθε μια από τις παρακάτω ερωτήσεις να επιλέξετε την σωστή απάντηση.

α) Δυο διανύσματα $\overline{ΑΒ}$, $\overline{ΓΔ}$ λέγονται συγγραμμικά όταν :

Α : $\overline{ΑΒ} = \overline{ΓΔ}$ Β : έχουν τον ίδιο φορέα Γ : έχουν τον ίδιο ή παράλληλους φορείς

β) Δυο διανύσματα λέγονται ίσα όταν :

Α : έχουν ίσα μέτρα Β : είναι συγγραμμικά Γ : έχουν ίδια κατεύθυνση και ίσα μέτρα

γ) Δίνονται τα \vec{a} , $\vec{\beta}$ για τα οποία ισχύει : $\vec{\beta} = \lambda \cdot \vec{a}$. Τότε :

Α : $\vec{a} \uparrow \uparrow \vec{\beta}$ Β : $\vec{a} \uparrow \downarrow \vec{\beta}$ Γ : $\vec{a} \not\parallel \vec{\beta}$

δ) Αν Α = (-2,3) και Β = (5, -2), τότε το διάνυσμα $\overline{ΑΒ}$ είναι το :

Α : (3,1) Β : (7,-5) Γ : (-7,5)

19. Να χαρακτηριστούν ως Σωστές ή Λάθος οι παρακάτω προτάσεις.

1. Δυο μοναδιαία διανύσματα είναι ίσα.	Σ	Λ
2. Για δυο τυχαία \vec{a} , $\vec{\beta}$ ισχύει : $ \vec{a} + \vec{\beta} = \vec{a} + \vec{\beta} $	Σ	Λ
3. Αν $\vec{a} = \vec{\beta} \Rightarrow \vec{a} = \vec{\beta} $	Σ	Λ
4. Σε ισόπλευρο τρίγωνο ισχύει : $\overline{ΑΒ} = \overline{ΒΓ} = \overline{ΓΑ}$	Σ	Λ
5. Για τρία τυχαία σημεία Α, Β, Ο του χώρου ισχύει : $\overline{ΑΒ} = \overline{ΟΒ} - \overline{ΟΑ}$	Σ	Λ
6. Αν ισχύει : $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = \vec{a} \cdot \vec{\gamma} \Rightarrow \vec{\beta} = \vec{\gamma}$	Σ	Λ
7. Αν $\vec{a} \uparrow \uparrow \vec{\beta}$, $\Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{\beta} = \vec{a} \cdot \vec{\beta} $	Σ	Λ
8. Ισχύει η σχέση : $\vec{a} \cdot (\vec{\beta} \cdot \vec{\gamma}) = (\vec{a} \cdot \vec{\beta}) \cdot \vec{\gamma}$	Σ	Λ
9. Αν $\vec{a} \perp \vec{\beta} \Leftrightarrow \vec{a} + \vec{\beta} = \vec{a} - \vec{\beta} $	Σ	Λ
10. Αν Μ μέσο του $\overline{ΑΒ}$, τότε ισχύει : $\overline{ΑΜ} = \overline{ΜΒ}$	Σ	Λ

20. Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ και Ε, Ζ τα μέσα των ΒΓ και ΓΔ. Να δε-

ιχθεί ότι : $\overline{ΑΕ} + \overline{ΑΖ} = \frac{3}{2} \cdot \overline{ΑΓ}$.

21. Θεωρούμε τρίγωνο $AB\Gamma$ και ένα μεταβλητό σημείο M και το διάνυσμα :
 $\vec{\beta} = 2\vec{MA} + \vec{MB} + \vec{M\Gamma}$. Αν AD είναι η διάμεσος του τριγώνου και K το μέσο της AD , τότε να εκφράσετε το διάνυσμα $\vec{\beta}$ ως πολλαπλάσιο του \vec{MK} .

22. Σε ένα τραπέζιο $AB\Gamma\Delta$ με $AB \parallel \Gamma\Delta$ είναι $\vec{AB} = \vec{a}$ και $\vec{\Delta\Gamma} = 3 \cdot \vec{a}$. Έστω $\vec{\Delta A} = \vec{\beta}$ και E σημείο τέτοιο , ώστε : $\vec{\Delta E} = 3\vec{EB}$.

i) να εκφράσετε τα διανύσματα $\vec{\Delta B}$, $\vec{B\Gamma}$, \vec{AE} , $\vec{E\Gamma}$, ως γραμμικό συνδυασμό των \vec{a} , $\vec{\beta}$.

ii) να αποδείξετε ότι τα A , E , Γ βρίσκονται στην ίδια ευθεία.

23. Δίνονται τα σημεία : A , B , Γ , Δ . Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των σημείων M για τα οποία ισχύει :

$$|\vec{MA} + \vec{MB}| = |\vec{M\Gamma} - \vec{M\Delta}|$$

24. Έστω σημεία A , B , Γ , Δ . Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των σημείων M του επιπέδου για τα οποία ισχύει :

$$|\vec{MA} + \vec{MB} - 2\vec{M\Gamma}| = |\vec{MA} + \vec{MB} + 2\vec{M\Delta}|$$

25. Να βρείτε για ποιες τιμές των λ , μ το διάνυσμα : $\vec{a} = (\lambda + 2\mu , 3\lambda - 12)$ είναι το μηδενικό διάνυσμα.

26. Να βρείτε για ποιες τιμές του χ το διάνυσμα : $\vec{a} = [(\chi^2 - 4) , (\chi^2 + 2\chi)]$, είναι το μηδενικό .

27. Δίνεται το διάνυσμα : $\vec{\beta} = [(\chi^2 + 5\chi) , (\chi^2 - 25)]$. Να βρείτε τις τιμές του χ για τις οποίες ισχύει :

$$i) \vec{\beta} \parallel \chi\chi' \quad ii) \vec{\beta} \parallel \psi\psi' \quad iii) \vec{\beta} \parallel \chi\chi' \text{ και } \vec{\beta} \neq \vec{0}$$

28. Δίνονται τα σημεία $A(4, \kappa + 3)$ και $B(9, 4\kappa + 1)$. Να βρεθεί το $\kappa \in \mathbb{R}$ ώστε το διάνυσμα \vec{AB} να είναι παράλληλο προς τον $\chi\chi'$.

29. Το σημείο M είναι το μέσο του τμήματος AB .

- i) Αν $A(2, 4)$ και $B(1, -6)$, να βρείτε το M
 ii) Αν $M(3, 1)$ και $B(-1, 2)$ να βρείτε το A .

- 30.** Το σημείο $A(4,2)$ ανήκει σε κύκλο κέντρου $K(3,5)$. Να βρεθεί το αντιδιαμετρικό σημείο του A .
- 31.** Αν τα σημεία $K(4,0)$, $\Lambda(6,2)$, $M(3,5)$ είναι τα μέσα των πλευρών AB , $B\Gamma$, $A\Gamma$ αντιστοίχως τριγώνου $AB\Gamma$, να υπολογιστούν οι συντεταγμένες των κορυφών του $AB\Gamma$.
- 32.** Να βρεθεί η τιμή του χ για την οποία τα σημεία : $A(0, 3-\sqrt{2})$, $B(\chi, 3)$
 $\Gamma(-\sqrt{2}, 1-\sqrt{2})$, είναι συνευθειακά.
- 33.** Δίνονται τα σημεία $A(3,2)$, $B(1,0)$, $\Gamma(0,4)$. Αν το ευθύγραμμο τμήμα $A\Gamma$ τέμνει τον $\chi\chi'$ στο Δ και η AB τον $\psi\psi'$ στο E τότε, να υπολογιστούν οι συντεταγμένες των Δ , E .
- 34.** Να βρεθούν τα σημεία που χωρίζουν το ευθύγραμμο τμήμα με άκρα τα σημεία $A(1,2)$, $B(-5,-1)$ σε τρία ίσα τμήματα.
- 35.** Αν $AB\Gamma$ τρίγωνο και οι κορυφές του έχουν συντεταγμένες $A(-1,1)$, $B(3,4)$, $\Gamma(2,7)$, να βρεθεί το βαρύκεντρο του.
- 36.** Αν $\vec{a} = (-2,3)$ και $\vec{\beta} = (4,1)$, να βρείτε το διάνυσμα \vec{u} , για το οποίο ισχύει:
- $$2\vec{a} - \vec{u} = \vec{\beta}$$
- 37.** Να γράψετε το διάνυσμα : $\vec{u} = (6,5)$ ως γραμμικό συνδυασμό των διανυσμάτων : $\vec{a} = (1,2)$ και $\vec{\beta} = (2,-3)$.
- 38.** Να βρεθεί η τιμή του χ για την οποία τα διανύσματα : $\vec{a} = (3,\chi)$ και $\vec{\beta} = (6,4)$ είναι συγγραμμικά.
- 39.** Για ποιες τιμές του λ , τα διανύσματα : $\vec{a} = (4\lambda, -9)$ και $\vec{\beta} = (-4, \lambda)$ είναι :
- ι) παράλληλα ιι) ομόρροπα
- 40.** Να βρείτε για ποια τιμή του χ τα διανύσματα : $\vec{a} = (8,\chi)$ και $\vec{\beta} = (\chi,2)$ είναι:
- ι) συγγραμμικά ιι) ομόρροπα ιιι) αντίρροπα

41. Αν $\vec{a} = (3, -1)$ και $\vec{\beta} = (6, -2)$ τότε να δείξετε ότι $\vec{a} \uparrow \vec{\beta}$.

42. Να βρείτε τον συντελεστή διεύθυνσης των διανυσμάτων :

$$\vec{a} = (3, -2) \quad \vec{\beta} = (-2, 0) \quad \vec{u} = (0, 4) \quad \vec{\gamma} = (12, 3)$$

43. Να βρείτε το μέτρο των διανυσμάτων :

$$\vec{a} = (6, -8) \quad \vec{\beta} = (2\eta\mu\theta, -2\sigma\upsilon\eta\theta) \quad \vec{\gamma} = (\sigma\upsilon\eta\theta, \eta\mu\theta)$$

$$\vec{u} = (\chi - \psi, 2\sqrt{\chi\psi}) \quad \vec{k} = \left(\frac{\sqrt{3}}{4}, -\frac{1}{4}\right)$$

44. Δίνονται τα διανύσματα : $\vec{a} = (\chi, 8)$ και $\vec{\beta} = (2, \chi)$. Να βρείτε τις τιμές του χ για τις οποίες ισχύουν :

- i) $\vec{a}, \vec{\beta}$ είναι συγγραμμικά
- ii) $\vec{a} \uparrow \vec{\beta}$
- iii) το διάνυσμα $\vec{a} + \vec{\beta}$ έχει μέτρο 6.

45. Να βρεθεί το εμβαδόν του τετραγώνου ΑΒΓΔ στο οποίο είναι : Α(-2,1) και Γ(0,5)

46. Αν $\vec{u} = (-5, 8)$, να βρείτε το διάνυσμα \vec{a} το οποίο είναι ομόρροπο με το \vec{u} και έχει διπλάσιο μέτρο από αυτό.

47. Αν $\vec{\gamma} = (-72, 84)$, να βρείτε το διάνυσμα $\vec{\beta}$ που έχει μέτρο το μισό του μέτρου του $\vec{\gamma}$ και είναι συγγραμμικό με το $\vec{\gamma}$.

48. Δίνεται το διάνυσμα : $\vec{a} = (-6, 8)$.

α) να βρεθεί το μέτρο και ο συντελεστής διεύθυνσης του.

β) να εκφραστεί το \vec{a} ως γραμμικός συνδυασμός των διανυσμάτων (2,3) και (1,2).

γ) να βρεθεί το $\vec{\beta}$ ώστε $\vec{\beta} \uparrow \vec{a}$ και $|\vec{\beta}| = 3|\vec{a}|$.

49. Να αποδειχθούν οι σχέσεις :

$$i) |\vec{a} + \vec{\beta}| = |\vec{a} - \vec{\beta}| \Leftrightarrow \vec{a} \perp \vec{\beta}$$

$$ii) (\vec{a} + \vec{\beta}) \perp (\vec{a} - \vec{\beta}) \Leftrightarrow |\vec{a}| = |\vec{\beta}|$$

και να ερμηνευτούν γεωμετρικά αν τα διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$ δεν είναι συγγραμμικά.

50. Δίνονται τα διανύσματα : \vec{a} , $\vec{\beta}$ για τα οποία ισχύει : $|\vec{a} + \vec{\beta}| + |\vec{a} - \vec{\beta}| = 6$, και

$$\vec{a}^2 + \vec{\beta}^2 = 9. \text{ Να αποδείξετε ότι :}$$

$$i) |\vec{a} + \vec{\beta}| \cdot |\vec{a} - \vec{\beta}| = 9$$

$$ii) \vec{a} \perp \vec{\beta}$$

Να βρείτε τους αριθμούς :

$$i) |\vec{a} + \vec{\beta}|$$

$$ii) |\vec{a} - \vec{\beta}|$$

51. Αν για τα διανύσματα $\vec{\gamma}$, \vec{a} , $\vec{\beta}$ ισχύουν οι σχέσεις $\vec{a} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{0}$ και

$$\frac{|\vec{a}|}{2} = \frac{|\vec{\beta}|}{3} = \frac{|\vec{\gamma}|}{5}, \text{ να δειχθεί ότι : } i) \vec{a} \uparrow \uparrow \vec{\beta} \qquad ii) \vec{\beta} \uparrow \downarrow \vec{\gamma}$$

52. Αν ισχύει : $\vec{a} + 4\vec{\beta} + 3\vec{\gamma} = \vec{0}$ και $|\vec{a}| = \frac{|\vec{\beta}|}{2} = \frac{|\vec{\gamma}|}{3}$, να αποδείξετε ότι :

$$i) \vec{a} \text{ ομόρροπο με το } \vec{\beta} \qquad ii) \vec{\beta} = 2\vec{a} \text{ και } \vec{\gamma} = -3\vec{a}$$

53. Για τρία διανύσματα του επιπέδου ισχύουν : $|\vec{a}|=3$, $|\vec{\beta}|=1$, $|\vec{\gamma}|=4$ και επίσης $\vec{a} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{0}$. Να υπολογιστεί ο αριθμός : $\vec{a} \cdot \vec{\beta} + \vec{\beta} \cdot \vec{\gamma} + \vec{\gamma} \cdot \vec{a}$.

54. Αν ισχύει : $\vec{a} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{0}$ και $\vec{a} \cdot \vec{\beta} + \vec{\beta} \cdot \vec{\gamma} + \vec{\gamma} \cdot \vec{a} = 0$, να αποδείξετε ότι :

$$\vec{a} = \vec{\beta} = \vec{\gamma} = \vec{0}$$

55. Αν τα διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι κάθετα μεταξύ τους και έχουν ίσα μέτρα, να δειχθεί ότι τα διανύσματα $\vec{a} - 3\vec{\beta}$ και $3\vec{a} + \vec{\beta}$ είναι κάθετα μεταξύ τους και έχουν ίσα μέτρα.

56. Αν $\vec{a} = (3, -4)$ και $\vec{\beta} = (-2, 1)$ τότε να αναλυθεί το διάνυσμα $\vec{\beta}$ σε δυο κάθετες συνιστώσες $\vec{\gamma}, \vec{\nu}$, όπου $\vec{\gamma} \parallel \vec{a}$.
57. Δίνονται τα $\vec{a}, \vec{\beta}, |\vec{a}|=3$ και $\vec{a} \perp \vec{\beta}$, $\kappa, \lambda \in \mathfrak{R}^*$. Αν $(\kappa\vec{a} + \lambda\vec{\beta}) \perp (\lambda\vec{a} - \kappa\vec{\beta})$, να βρείτε το μέτρο του διανύσματος: $|\vec{a} + 2\vec{\beta}|$.
58. Δυο διανύσματα $\vec{a}, \vec{\beta}, \vec{a} \neq \vec{0}$ και ισχύει: $(\vec{a} \cdot \vec{\beta})^2 = \vec{a}^2 \cdot (\vec{\beta}^2 - 1)$. Να βρείτε τον λ ώστε: $|\lambda \cdot \vec{a} + \vec{\beta}| = 1$.
59. Δίνονται τα διανύσματα $\vec{a}, \vec{\beta} \neq \vec{0}$ και $(\vec{a} - \vec{\beta}) \perp (\vec{a} + \vec{\beta})$ και $\vec{\beta} \perp (\vec{\beta} - \vec{a})$. Να δείξετε ότι: $\vec{a} = \vec{\beta}$.
60. Αν $\vec{a}, \vec{\beta}, \vec{u}$ συνεπίπεδα διανύσματα με: $|\vec{a}| = |\vec{\beta}| = |\vec{u}| = 1$ και $\vec{a} \cdot \vec{\beta} + \vec{\beta} \cdot \vec{u} = 2$. Να αποδείξετε ότι: $\vec{a} = \vec{\beta} = \vec{u}$.
61. Έστω $|\vec{a}| = |\vec{\beta}| = 1$ και $\vec{u} = \vec{a} + \lambda \cdot \vec{\beta}, \lambda \in \mathfrak{R}$. Να βρεθεί ο λ ώστε το $|\vec{u}|$ να είναι ελάχιστο. Για την τιμή του λ που βρήκατε παραπάνω να δείχθεί ότι: $\vec{u} \perp \vec{\beta}$.
62. Δίνονται τα διανύσματα $\vec{a}, \vec{\beta}$ του επιπέδου για τα οποία ισχύει: $|\vec{a}| = \sqrt{3}$ και $|\vec{\beta}| = 1$ και η γωνία μεταξύ τους είναι $\frac{\pi}{6}$, να βρεθεί η γωνία των διανυσμάτων $3\vec{a} - 2\vec{\beta}$ και $2\vec{a} + 3\vec{\beta}$.
63. Αν $A(0,3), B(-2,1), \Gamma(2\sqrt{3}, 1)$ οι κορυφές τριγώνου $AB\Gamma$, υπολογίστε:
 i) $\overline{AB} \cdot \overline{A\Gamma}$ ii) την γωνία Γ iii) $\overline{AM}, |\overline{AM}|, \overline{AK}$,
 όπου M μέσο του $B\Gamma$ και K το βαρύκεντρο του τριγώνου.
64. Αν $|\vec{a}| = \sqrt{2}, |\vec{\beta}| = 1$ και η γωνία των $\vec{a}, \vec{\beta}$ είναι $\frac{\pi}{6}$. Να βρεθεί η γωνία των διανυσμάτων $\vec{v} = \vec{a} + \vec{\beta}, \vec{u} = \vec{a} - \vec{\beta}$.

65. Αν τα διανύσματα : $\vec{a} = 3\vec{u} + \vec{\gamma}$ και $\vec{\beta} = -7\vec{u} + 4\vec{\gamma}$ είναι κάθετα και $|\vec{u}|=1$ και $|\vec{\gamma}|=2$, να βρείτε τη γωνία θ των \vec{u} και $\vec{\gamma}$
66. Αν $|\vec{a}| = 2$, $|\vec{\beta}| = 2\sqrt{2}$ και η γωνία των \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι 45 μοίρες, να βρεθεί η γωνία των διανυσμάτων : \vec{a} , $\vec{a} - \vec{\beta}$
67. Θεωρούμε τα κάθετα διανύσματα : \vec{a} , $\vec{\beta}$ με $|\vec{a}| = 6$ και $|\vec{\beta}| = 4$. Αν $\vec{\gamma} = 2\sqrt{3}\vec{a} + 3\vec{\beta}$, να βρεθούν οι γωνίες των διανυσμάτων $(\vec{a}, \vec{\gamma})$ και $(\vec{\beta}, \vec{\gamma})$.
68. Δίνονται τα διανύσματα : $\vec{u} = (x^2 + 1, y^2 + 1)$ και $\vec{\beta} = (2y, 2x)$. Αν $\vec{\beta} = \vec{u}$, να βρείτε :
- i) τις συντεταγμένες τους.
 - ii) τον συντελεστή διεύθυνσης του \vec{u}
 - iii) τη γωνία που σχηματίζουν τα \vec{u} , $-\vec{u}$ με τον xx' .
69. Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ στο οποίο γνωρίζουμε ότι :
 $\overline{AB} = 4\vec{a} + 3\vec{\beta}$, $\overline{AD} = 3\vec{a} - \vec{\beta}$. Αν τα διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι τέτοια ώστε $|\vec{a}| = |\vec{\beta}| = 2$ και η γωνία τους είναι $\frac{\pi}{3}$, να υπολογίσετε τα μήκη των διαγωνίων του ΑΒΓΔ.
70. Να αναλύσετε το διάνυσμα $\vec{u} = (-3, 4)$ σε δυο συνιστώσες από τις οποίες η μια να είναι αντίθετη με το διάνυσμα : $\vec{\gamma} = (-1, 5)$
71. Ένα διάνυσμα \vec{a} , με $|\vec{a}| = 10\sqrt{5}$, αναλύθηκε σε δυο κάθετες μεταξύ τους συνιστώσες $\vec{\gamma} = (-6, 12)$ και $\vec{\beta}$. Να βρείτε τα $\vec{\beta}$, \vec{a} .
72. Αν $|\vec{a}| = 1$, $|\vec{\beta}| = 2$ και η γωνία των δυο αυτών διανυσμάτων είναι $\frac{\pi}{3}$, τότε να βρεθεί η προβολή του διανύσματος $\vec{\gamma} = 2\vec{a} + 3\vec{\beta}$ στο διάνυσμα \vec{a} καθώς και η προβολή του \vec{a} στο $\vec{\gamma}$ ως συνάρτηση των \vec{a} , $\vec{\beta}$.
73. Αν $|\vec{a}| = 5$, $|\vec{\beta}| = 20$ και η γωνία των \vec{a} , $\vec{\beta}$ είναι 60° , να αποδείξετε ότι :

$$i) \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} = 2 \vec{a} \qquad ii) \vec{\beta} + 16 \text{προβ}_{\vec{\beta}} \vec{a} = \vec{0}$$

74. Αν $\vec{a} = (10, 0)$ και $\vec{\beta} = (1, -2)$, να βρείτε τα διανύσματα :

$$i) \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} \qquad ii) \text{προβ}_{\vec{\beta}} \vec{a}$$

75. Αν $\vec{a}, \vec{\beta}$ μη μηδενικά διανύσματα, και $\text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} = 2\vec{a}$ και

$$\text{προβ}_{\vec{\beta}} \vec{a} = \frac{1}{4} \vec{\beta}, \text{ να υπολογίσετε την γωνία των } \vec{a}, \vec{\beta}.$$

76. Έστω $\vec{a} \neq \vec{0}$. Να εξετάσετε πότε ισχύει καθέμία από τις σχέσεις :

$$i) \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} = \vec{0} \qquad ii) \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} = \vec{\beta}$$

$$iii) \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta} \neq \vec{\beta}$$

77. Δίνονται τα διανύσματα : $\vec{a} = (1, 2)$ και $\vec{\beta} = (7, 4)$. Να υπολογίσετε :

$$i) \text{το } |\vec{a} + \vec{\beta}| \qquad ii) \text{το } \vec{a} \cdot \vec{\beta} \qquad iii) \text{προβ}_{\vec{a}} \vec{\beta}.$$

78. Για τα διανύσματα $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ δίνεται ότι $|\vec{\alpha}|=1, |\vec{\beta}|=2$ και

$$(\vec{\alpha}, \vec{\beta}) = \frac{\pi}{3}. \text{ Έστω τα διανύσματα } \vec{u} = 2\vec{\alpha} + 3\vec{\beta}, \vec{v} = \vec{\alpha} - 2\vec{\beta}.$$

Να υπολογίσετε:

α. το εσωτερικό γινόμενο $\vec{\alpha} \cdot \vec{\beta}$

β. τα μέτρα $|\vec{u}|, |\vec{v}|$ των διανυσμάτων \vec{u} και \vec{v}

γ. το εσωτερικό γινόμενο $\vec{u} \cdot \vec{v}$

δ. το συνημίτονο της γωνίας των διανυσμάτων \vec{u} και \vec{v} .

[Εξετάσεις Ενιαίου Λυκείου 2001]

79. Δίνονται τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (1, 1), \vec{\beta} = (5, 7)$ του καρτεσιανού επιπέδου.

α) Να βρείτε τα διανύσματα $\vec{\gamma} = \vec{\alpha} + \vec{\beta}$ και $\vec{\delta} = 3\vec{\beta} - 2\vec{\alpha}$.

β) Να βρείτε την τιμή του πραγματικού αριθμού λ , για την οποία το διά-

νυσμα $\vec{x}=(\lambda,-6)$ είναι κάθετο στο διάνυσμα $\vec{\gamma}=\vec{\alpha}+\vec{\beta}$.

γ) Να βρείτε το μέτρο του διανύσματος $\frac{1}{2}\vec{\gamma}$, όπου $\vec{\gamma}=\vec{\alpha}+\vec{\beta}$.

[Εξετάσεις Εσπερινού Λυκείου 2002]

80. Αν $|\vec{a}|=\sqrt{2}, |\vec{\beta}|=\sqrt{3}, |\vec{\gamma}|=2$ και η γωνία των $\vec{a}, \vec{\beta}$ είναι ίση με τη γωνία των $\vec{\beta}, \vec{\gamma}$ ίση με $\frac{\pi}{4}$. Να βρεθεί το μέτρο του $2\vec{a}-3\vec{\beta}+\vec{\gamma}$.

81. Έστω $|\vec{a}|=2, |\vec{\beta}|=5$ και η γωνία των $\vec{a}, \vec{\beta}$ είναι $\frac{2\pi}{3}$. Αν $\vec{\gamma}=5\vec{a}-4\vec{\beta}$, να υπολογίσετε το μέτρο του $\vec{\gamma}$.

82. Έστω $\vec{a}, \vec{\beta}$ διανύσματα του επιπέδου με $|\vec{a}|=2$ και $|\vec{\beta}|=3$ και η γωνία τους είναι 60 μοίρες. Προσδιορίστε τον αριθμό χ στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$i) (2\vec{a}+3\vec{\beta})\cdot(\vec{a}-\chi\vec{\beta})=-2 \quad ii) 2\vec{a}+3\vec{\beta} \perp \vec{a}-\chi\vec{\beta}$$

83. Δίνονται τα σημεία $A(1, 1), B(2\mu+1, \lambda-2), \Gamma(4, 0)$ και $M(3, 2)$, όπου M είναι το μέσο του ευθυγράμμου τμήματος AB και $\mu, \lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε τις συντεταγμένες του σημείου B .

β) Να αποδείξετε ότι τα διανύσματα $\vec{\Gamma M}$ και \vec{AB} είναι κάθετα.

γ) Να αποδείξετε ότι ισχύει: $|\vec{\Gamma A}|=|\vec{\Gamma B}|$.